

ด่วนที่สุด

ที่ สธ 0423.3/ 1006

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

19 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอแจ้งยืนยันร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ นร 0901/0232 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2550

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.

กับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์อื่นๆ

1 ชุด

2. หนังสือที่ สธ 0423.3/649 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2550 1 ฉบับ

ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ นร 0901/0232 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2550 ให้กระทรวงสาธารณสุขแจ้งยืนยันความเห็นเกี่ยวกับร่าง พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณา ดังความละเอียดแล้ว

กระทรวงสาธารณสุข ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตบางประการของกระทรวงสาธารณสุขดังสิ่งที่ส่งมาด้วยทั้ง 2 ฉบับ จึงขอแจ้งยืนยันมายังสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล ณ สงขลา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค

โทร. 0 2590 3032

โทร. 0 2951 1493

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.

กับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากหลักฐานที่พบอย่างชัดเจน พบว่ามีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2430 และคงมีมาก่อนหน้านั้นเป็นเวลานาน แต่การควบคุมเป็นไปเพื่อเก็บรายได้จากการผลิตและจำหน่ายสุราเข้ารัฐเท่านั้น โดยการกำหนดให้ผู้ที่ทำการผลิต ขนส่ง และจำหน่ายสุราต้องเสียภาษีให้แก่รัฐ จึงเกิดระบบการเก็บภาษีสุราและระบบการออกใบอนุญาตเพื่อควบคุม ให้สามารถเก็บภาษีสุราได้ครบถ้วน หลักฐานทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมสุราที่ชัดเจนนั้นคือ กฎหมายภาษีขึ้นใน พ.ศ. 2430 เพื่อเก็บภาษีสุราและได้ใช้ติดต่อกันเป็นเวลา 44 ปี โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2493 ได้มีการออกพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ขึ้นมาใช้แทน ซึ่งใช้อยู่จนทุกวันนี้ โดยไม่ได้มีมติของการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพและปัญหาสังคมที่ต่อเนื่องตามมาจากการดื่มสุรา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2515 คณะปฏิวัติโดยจอมพล ถนอม กิตติขจร ได้ออกกฎหมายควบคุมเวลาการจำหน่ายสุรา และควบคุมการจำหน่ายสุราให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี แต่มาตรการดังกล่าวไม่ได้รับความสำคัญมากนักในการบังคับใช้ ประกอบกับโทษที่ไม่เหมาะสมและไม่ทำให้ผู้จำหน่ายสุราเกรงกลัว กฎหมายจึงไม่มีผล จนได้มีการออกพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 แต่ก็มีเพียงมติของการห้ามจำหน่ายแก่เด็กกับห้ามเด็กบริโภคเท่านั้น ไม่ครอบคลุมมาตรการอื่นและกลุ่มเป้าหมายอื่นๆอย่างบูรณาการ

เจตนารมณ์อันบริสุทธิ์ของการจัดทำร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งพบว่าในปัจจุบันนี้แม้ว่าจะมีกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่หลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติสุรา พุทธศักราช ๒๔๕๓ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๕ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๓ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๕ เป็นต้น แต่กฎหมายเหล่านี้มิได้มีวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ โดยตรงที่จะลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบำบัด รักษา ตลอดจนการฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตัวอย่างเช่น กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง หรือกฎหมายอนุบัญญัติอื่นๆ ตามพระราชบัญญัติสุรา พุทธศักราช ๒๔๕๓ ที่ออกมาในอดีตนั้น แม้จะมีเจตนาที่ดีต่อการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนโดยการควบคุมการบริโภคในรูปแบบต่างๆ เช่น การกำหนดเรื่องบรรจุภัณฑ์ ฉลาก และข้อความคำเตือนสำหรับสุรา ของกรมสรรพสามิต นั้นออกมาโดยไม่มีกฎหมายรองรับ อ้างเพียงแต่มติคณะรัฐมนตรี กับการอนุวัติหรือ

เทียบเคียงกับมาตราบางมาตราของพระราชบัญญัติสุรา พุทธศักราช ๒๔๕๓ แต่ไม่ได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสุราโดยตรงแต่อย่างใด (อนึ่งสำหรับเรื่องฉลากและข้อความคำเตือนสำหรับสุรา นี้แม้ว่าตามพระราชบัญญัติอาหาร สามารถควบคุมได้เช่นเดียวกัน แต่ทางกระทรวงสาธารณสุข โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรแล้วว่าจะไม่ขอควบคุมฉลากสุราโดยพระราชบัญญัติอาหารอีกต่อไป ตามหนังสือที่ สธ 0432.3 / 649 ซึ่งขณะนี้พระราชบัญญัติดังกล่าวอยู่ระหว่างการปรับแก้ไขโดยอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา) นอกจากนี้ก็ยังมีการออกกฎที่อ้างอำนาจตามกฎหมายข้างแต่ก็ออกเกินเจตนารมณ์ของกฎหมาย เช่น กฎกระทรวงที่ออกมาตามพระราชบัญญัติสุรา ของกระทรวงการคลัง (ลงในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘) ที่มีการห้ามมิให้มีการขายสุราใน ศาสนสถาน สถานศึกษา สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงรวมถึงบริเวณต่อเนื่องติดกับสถานที่ดังกล่าว และห้ามขายสุราให้แก่เด็กที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และการออกกฎกระทรวงกำหนดเวลาขายสุราสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตขายสุราประเภทที่ ๓ และประเภทที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการออกเพื่อจุดมุ่งหมายทางสุขภาพหรือทางสาธารณสุข ไม่ใช่เพื่อจุดประสงค์ในการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐ เพราะไม่สามารถอธิบายได้ว่าการอนุญาตให้ขายสุราได้ในช่วงเวลา ๑๑.๐๐ – ๑๔.๐๐ น. กับ ๑๗.๐๐ – ๒๔.๐๐ น. แต่ช่วงเวลาอื่นไม่อนุญาตให้ขายสุราได้นั้นจะทำให้ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีแตกต่างกันอย่างไร แต่สามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผลทางสุขภาพ คือ ไม่ต้องการให้เมาแล้วขับรถกลับบ้านถ้าดื่มสุราจนถึงช่วงเลิกงาน และหลังเที่ยงคืนถ้ายังซื้อสุราดื่มได้อีก ความเม้าบวักกับความง่วงก็จะยิ่งทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่ายยิ่งขึ้น ดังนั้นการออกกฎกระทรวงดังกล่าวจึงเกินเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสุราที่มุ่งที่การพาณิชย์ การเก็บภาษี การหารายได้เข้ารัฐ โดยมีได้มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนแต่อย่างใด ซึ่งถ้ามีการฟ้องร้องต่อศาลปกครองก็จะแพ้คดีอย่างแน่นอนเพราะเป็นการออกกฎที่เกินขอบข่ายอำนาจของกฎหมายแม่บท หรือเป็นการขัดกับหลักนิติรัฐและอาจขัดกับรัฐธรรมนูญได้ อันจะมีผลให้ต้องเพิกถอนกฎกระทรวงเหล่านี้ จึงมีความเร่งด่วนที่จะต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อความชอบธรรมในการดำเนินการควบคุมตามมาตราดังกล่าว และเนื่องจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดปัญหาสังคมหลายประการ ดังนั้นเพื่อให้ปัญหาสังคมดังกล่าวลดความรุนแรงลง ตลอดจนเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนและลดความเสี่ยงจากพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งเป็นการป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงการเสพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่าย จึงจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งมีเจตนารมณ์ถูกต้องและตรงกับการแก้ปัญหามากที่สุด

ด่วนที่สุด

ที่ สธ 0423.3/ 649

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

16 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและได้รับความเห็นชอบในหลักการและได้ส่งร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบรายละเอียดยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังความแจ้งแล้วนั้น

จากการที่กรมควบคุมโรคได้จัดส่งผู้แทนเข้าร่วมชี้แจงรายละเอียดร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พบว่ามีสาระบางประการเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ดังนั้นกระทรวงสาธารณสุขขอแจ้งให้ทราบว่ายินดีที่จะแก้ไข บทนิยามศัพท์คำว่าอาหาร ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ซึ่งจะมีได้หมายความว่ารวมถึงสุราอีกต่อไป ซึ่งการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ดังกล่าวจะขจัดความซ้ำซ้อนของการบังคับใช้กฎหมายในหน่วยงานเดียวกันได้ โดยเฉพาะหากร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. จะมีผลบังคับใช้ในภายหน้าต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล ณ สงขลา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค

โทร. 0-2590-3032

โทรสาร 0-2951-1493